

Жылыой ауданы әкімдігі мемлекеттік қызметшілерінің қызмет этикасының қағидаларын бекіту туралы

Күшін жойған

Атырау облысы Жылыой ауданы әкімдігінің 2013 жылғы 20 қарашадағы № 599 қаулысы. Атырау облысының Әділет департаментінде 2013 жылғы 19 желтоқсанда № 2824 тіркелді. Күші жойылды - Атырау облысы Жылыой ауданы әкімдігінің 08.01.2016 № 3 қаулысымен

Ескерту. Күші жойылды - Атырау облысы Жылыой ауданы әкімдігінің 08.01.2016 № 3 қаулысымен.

РҚАО ескертпесі:

Мәтінде авторлық орфография және пунктуация сақталған.

Қазақстан Республикасының 2001 жылғы 23 қаңтардағы "Қазақстан Республикасындағы жергілікті мемлекеттік басқару және өзін-өзі басқару туралы" Заңының 27, 37-баптарына, Қазақстан Республикасы Президентінің 2005 жылғы 3 мамырдағы № 1567 "Қазақстан Республикасы мемлекеттік қызметшілерінің ар-намыс кодексі туралы", Қазақстан Республикасы Президентінің 2013 жылғы 1 қазандағы № 651 "Қазақстан Республикасы мемлекеттік қызметшілерінің ар-намыс кодексі туралы" Қазақстан Республикасы Президентінің 2005 жылғы 3 мамырдағы № 1567 Жарлығына өзгерістер енгізу туралы" Жарлығының 2-тармағына сәйкес Жылыой ауданы әкімдігі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған Жылыой ауданы әкімдігі мемлекеттік қызметшілерінің қызмет этикасының қағидалары бекітілсін (бұдан әрі - Қағидалар).

2. "Қазақстан Республикасы Жылыой ауданы әкімінің аппараты" мемлекеттік мекемесі, аудандық бюджеттен қаржыландырылатын атқарушы органдардың басшылары Қағидалар мәтінінің мемлекеттік орган ғимаратында баршаға көрінетіндей жерлерде орналастырылуын қамтамасыз етсін.

3. Осы қаулының орындалуын бақылау Жылыой ауданы әкімі аппаратының басшысы Ә.И. Шәкіровке жүктелсін.

4. Осы қаулы әділет органдарында мемлекеттік тіркелген күннен бастап күшіне енеді және ол алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Жылыой ауданы әкімдігі мемлекеттік қызметшілерінің қызмет этикасының қағидалары

1. Жалпы ережелер

1. Жылыой ауданы әкімдігі мемлекеттік қызметшілерінің қызмет этикасының қағидалары (бұдан әрі - Қағидалар) Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 23 шілдедегі "Мемлекеттік қызмет туралы" Заңына, Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 2 шілдедегі "Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы" Заңына, Қазақстан Республикасы Президентінің 2005 жылғы 3 мамырдағы № 1567 " Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызметшілерінің ар-намыс кодексі туралы " Жарлығына және жалпы қабылданған моральдық-этикалық нормаларға сәйкес әзірленді.

2. Мемлекеттік қызметшілер мінез-құлқының жалпы қағидалары

2. Әкімдіктің мемлекеттік қызметшілері:

1) заңдылық қағидатын, Қазақстан Республикасы Конституциясының, заңдары мен өзге де нормативтік құқықтық актілерінің талаптарын басшылыққа алады;

2) Қазақстан Республикасы Президентінің саясатын жақтайды және оны дәйекті түрде жүзеге асырады, өзінің іс-әрекетімен мемлекеттік биліктің беделін нығайтып, мемлекет институттарының беделін түсіретіндей іс-әрекеттер жасауға жол бермейді;

3) жеке және заңды тұлғалардың құқықтарын, бостандықтары мен заңды мүдделерін сақтау мен қорғауды қамтамасыз етеді, олардың өтініштерін қарау кезінде төрешілдік пен сөзбұйдаға салу көріністеріне жол бермейді, өтініштер бойынша белгіленген мерзімде қажетті шаралар қолданады;

4) мемлекеттік қызметке, мемлекетке және оның институттарына қоғамның сенімін сақтайды және нығайтады;

5) Қазақстан халқының бірлігі мен елдегі ұлтаралық келісімді нығайтуға ықпал етеді, мемлекеттік тілге және басқа тілдерге, Қазақстан халқының салт-дәстүрлеріне құрметпен қарайды;

6) жалпы қабылданған моральдық-этикалық нормаларды сақтайды, азаматтармен және әріптестерімен қарым-қатынаста сыпайылық пен әдептілік танытады, адал, әділ, қарапайым;

7) мемлекет мүддесіне нұқсан келтіретін, мемлекеттік органдардың тиімді жұмыс істеуіне кедергі жасайтын іс-әрекеттерге қарсы тұрады;

8) Қазақстан Республикасының мемлекеттік рәміздеріне құрметпен қараудың үлгісі;

9) Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген шектеулер мен тыйымдарды сақтайды;

10) мемлекеттік және еңбек тәртібін бұлжытпай сақтайды, берілген өкілеттіктерді тиімді иеленеді; өзінің қызметтік міндеттерін адал, турашыл және сапалы атқарады, жұмыс уақытын ұтымды пайдаланады;

11) лауазымдық міндеттерін атқару кезінде жеке және заңды тұлғаларға артықшылық көрсетпейді, олардың ықпалынан тәуелсіз;

12) жеке сипаттағы мәселелерді шешу кезінде мемлекеттік органдардың, ұйымдардың, мемлекеттік қызметшілер мен өзге де адамдардың қызметіне ықпал ету үшін өзінің қызметтік жағдайын пайдаланбайды;

13) кадрларды туыстық, жерлестік және жеке басына берілгендік белгілері бойынша іріктеу мен орналастыру жағдайларына жол бермейді;

14) қарамағындағы мемлекеттік қызметшілерден олардың қызметтік міндеттерінен тыс тапсырмалар орындауды талап етпейді; басқа адамдарды құқыққа қайшы теріс қылықтар жасауға мәжбүрлемейді;

15) басқа мемлекеттік қызметшілер тарапынан қызмет этикасы нормаларын бұзу фактілерін болдырмайды және олардың жолын кеседі;

16) өзінің іс-әрекеттерімен қоғам тарапынан негізді сынға себепкер болмайды, сынағаны үшін қудалауға жол бермейді, орынды сынды кемшіліктерді жою мен өзінің қызметін жақсарту үшін пайдаланады;

17) бағынысты қызметкерлерге қатысты негізсіз айыптауларға, дөрекілік, адамдық қадір-қасиетін кемсіту, жөнсіздік, орынсыз мінез-құлық фактілеріне жол бермейді;

18) басшылардың тапсырмаларын орындау барысында тек объективті де анық мәліметтер береді;

19) мемлекеттік меншіктің сақталуын қамтамасыз етеді, өзіне сеніп тапсырылған мемлекеттік меншікті, автокөлік құралдарын қоса алғанда, ұтымды әрі тиімді және тек қызметтік мақсатта пайдаланады;

20) ұжымда іскерлік өзара қарым-қатынасты және сындарлы ынтымақтастықты орнату мен нығайтуға ықпал жасайды;

21) қызметтік міндеттерін тиімді атқару үшін өзінің кәсіби деңгейі мен біліктілігін арттырады;

22) өзінің қызметтік міндеттерін атқару кезеңінде киімнің іскерлік қалпын ұстанады.

3. Мемлекеттік қызметшілер іскерлік этикетті сақтап, ресми мінез-құлық қағидаларын құрметтейді.

4. Мемлекеттік қызметшілер қызметтік жағдайларын және онымен

байланысты мүмкіндіктерді қоғамдық және діни бірлестіктердің, басқа да коммерциялық емес ұйымдардың мүдделеріне, оның ішінде өзінің оларға көзқарасын насихаттау үшін пайдаланбайды.

Басшы лауазымдар атқаратын мемлекеттік қызметшілер бағынысты қызметкерлерді қоғамдық және діни бірлестіктердің, басқа да коммерциялық емес ұйымдардың қызметіне қатысуға мәжбүрлемейді.

3. Мемлекеттік қызметшілердің сыбайлас жемқорлыққа қарсы мінез-құлқы

5. Мемлекеттік қызметшілер сыбайлас жемқорлық көріністеріне қарсы тұруға, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарға не сыбайлас жемқорлықпен жымдасқан немесе сыбайлас жемқорлық үшін жағдай туғызатын әрекеттерге жол бермейді.

Мемлекеттік қызметшілер басқа мемлекеттік қызметшілер тарапынан болатын сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактілерінің жолын кеседі.

6. Мемлекеттік қызметші, егер сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық туралы анық ақпараты болса, мұндай құқық бұзушылықты болғызбау және тоқтату жөнінде қажетті шаралар қолданады, оның ішінде жоғары тұрған басшыға, өзі жұмыс істейтін мемлекеттік органның басшылығына, уәкілетті мемлекеттік органдарға жазбаша нысанда дереу хабарлайды. Мемлекеттік қызметші өзін басқа адамдардың сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға көндіру жағдайлары туралы да аталған адамдар мен органдарға жазбаша нысанда дереу хабарлайды.

Мемлекеттік органның басшылығы ақпаратты алған күннен бастап бір ай мерзімде мемлекеттік қызметшінің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар, өзін осы бұзушылықтарды жасауға көндіру жағдайлары туралы мәлімдеулері бойынша, оның ішінде тексерулер ұйымдастыру және уәкілетті органдарға өтініштер жолдау арқылы шаралар қолданады.

Мемлекеттік органның басшылығы сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтардың, өзін осы бұзушылықтарды жасауға көндірудің анық жағдайлары туралы хабарлаған мемлекеттік қызметшіні, оның құқықтарын, заңды мүдделерін кемсітетін қудалаудан қорғау жөнінде шаралар қолданады.

7. Мемлекеттік қызметшілер жеке және заңды тұлғалардың өз құқықтары мен заңды мүдделерін іске асыруын қиындататын іс-әрекеттерге (әрекетсіздікке) жол бермейді.

8. Мемлекеттік қызметшілер мемлекетке экономикалық залалдың алдын алу жөнінде барлық мүмкіндіктерді пайдаланады, жеке мүдделеріне және үшінші тұлғалардың мүдделерінде тексерулерге бастамашылыққа жол бермейді.

9. Мемлекеттік қызметшілер жеке мүліктік және мүліктік емес пайдалар алу үшін өзінің лауазымдық өкілеттіктерін және онымен байланысты мүмкіндіктерді қолданбайды.

10. Мемлекеттік қызметшілері мүдделер қақтығысын болғызбау үшін шараларын қолданады.

11. Мүдделер қақтығысы туындаған ретте, яғни мемлекеттік қызметшінің жеке басының мүдделілігі және оның өз лауазымдық өкілеттіктерін тиісінше атқаруының немесе жеке және заңды тұлғалардың, мемлекеттің заңды мүдделерінің арасында осы заңды мүдделерге зиян тигізетіндей қайшылық туындайтын жағдайда мемлекеттік қызметші оның жолын кесу және реттеу жөнінде" Қазақстан Республикасы мемлекеттік қызмет туралы заңнамасында көзделген шараларды қабылдайды.

4. Мемлекеттік қызметшілердің көпшілік алдында сөйлеуі

12. Мемлекеттік орган қызметінің мәселелері бойынша көпшілік алдында сөйлеуді оның басшысы немесе мемлекеттік органның бұған уәкілеттік берілген лауазымды тұлғалары жүзеге асырады.

Мемлекеттік қызметшілер мемлекеттік қызметтің беделіне нұқсан келтірмей, пікірсайысты әдепті түрде жүргізеді.

13. Мемлекеттік қызметшілер мемлекеттік саясат және қызметтік ісінің мәселелері жөніндегі өз пікірін, егер ол:

- 1) мемлекет саясатының негізгі бағыттарына сәйкес келмесе;
- 2) жариялауға рұқсат етілмеген қызметтік ақпаратты ашатын болса;
- 3) мемлекеттің лауазымды тұлғаларының, мемлекеттік басқару органдарының, басқа да мемлекеттік қызметшілердің атына этикаға сай емес сөздер айтудан тұрса, көпшілік алдында білдірмейді.

14. Мемлекеттік саясатты жүргізумен, мемлекеттік органның және мемлекеттік қызметшілердің қызметтерімен байланысты емес мәселелер бойынша мемлекеттік қызметшілердің мемлекеттік органның атынан жариялымдарына жол берілмейді. Педагогикалық, ғылыми және өзге де шығармашылық қызмет бойынша материалдар жариялауды мемлекеттік қызметші жеке тұлға ретінде тек өз атынан жүзеге асырады.

15. Мемлекеттік қызметшіге сыбайлас жемқорлық жасаған деп көпшілік алдында негізсіз айып тағылған жағдайда ол осындай айыптауды анықтаған күннен бастап бір ай мерзімде оны теріске шығару жөнінде шаралар қолданады.

5. Мемлекеттік қызметшілердің қызметтен тыс уақыттағы мінез-құлқы

16. Мемлекеттік қызметшілер қызметтен тыс уақытта жалпы қабылданған моральдық-этикалық нормаларды ұстанады, қоғамға жат мінез-құлық жағдайларына жол бермейді.

17. Мемлекеттік қызметшілер қарапайымдылық танытуға, көлік, сервистік және өзге де қызметтерді алу кезінде мемлекеттік қызметшілердің лауазымдық жағдайын баса көрсетпеуге және пайдаланбауға, өзінің іс-әрекеттерімен қоғам тарапынан негізді сынға себеп туғызбайды.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК